

Komunikat PAP - RPO: instalowanie mikrofonów w szkołach może naruszać prywatność – 23 października 2007 r.

23.10.2007 16:27

23.10.Warszawa (PAP) - Instalowanie na terenie szkół mikrofonów umożliwiających rejestrację prywatnych rozmów uczniów i nauczycieli może naruszać konstytucyjne prawo do ochrony życia prywatnego - zauważa Rzecznik Praw Obywatelskich Janusz Kochanowski w liście do ministra edukacji Ryszarda Legutki.

Treść listu udostępniono PAP we wtorek.

Wątpliwość RPO budzi jeden z zapisów wrześniowego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie finansowania, zakupu i instalacji w szkołach urządzeń do monitoringu wizyjnego. Kwestionowany zapis określa parametry techniczne instalowanych w szkołach urządzeń mechanicznych i elektronicznych służących do rejestracji dźwięku.

Według Rzecznika, z przepisu tego wynika, że Rada Ministrów upoważnia organy prowadzące szkoły do instalowania w nich czułych mikrofonów, które mogą służyć do rejestracji prywatnych rozmów uczniów, nauczycieli oraz osób trzecich, a także przeznacza na ten cel stosowne środki finansowe.

"Potrzeba prywatności ma aspekt indywidualny i społeczny. Pewność, że pozostaje się anonimowym lub co najmniej, że kontroluje się to, co wiedzą na nasz temat inni oraz możliwość odizolowania się od innych ludzi, zapewnia spokój i komfort psychiczny. Poczucie bezpieczeństwa bądź zagrożenia prywatności ma również bezpośredni wpływ na chęć uczestnictwa młodych ludzi w życiu społecznym" - napisał Kochanowski.

Przywołał jedno z orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, który podkreślił, że uznanie prawa do prywatności za dobro chronione ma przede wszystkim na celu zapewnienie rozwoju - bez ingerencji z zewnątrz - osobowości każdego człowieka w jego relacjach z innymi ludźmi.

RPO zauważył także, że przepis ustawy o systemie oświaty stanowiący ustawowe upoważnienie Rady Ministrów do wydania rozporządzenia zawierającego kwestionowany przepis ma charakter ogólny. Stwierdza bowiem jedynie, że Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia formy i zakres wspierania organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Rzecznik zaznaczył, że jego wątpliwości nie budzi zapisane w rozporządzeniu monitorowanie wizyjne szkół i placówek oświatowych, a zwłaszcza montowanie kamer umożliwiających rejestrację zdarzeń od wewnątrz i na zewnątrz budynku, w okolicach wejść do szkół i innych placówek oświatowych. Przytoczył opinię Trybunału w Strasburgu, zgodnie z którą "monitorowanie działań jednostki w miejscu publicznym za pomocą kamer nie prowadzi do ingerencji w życie prywatne".

Jednak - według Kochanowskiego - zapis rozporządzenia o montowaniu mikrofonów w szkołach jest "posunięciem o krok dalej".

"Przyjmując, iż intencją Rady Ministrów było ułatwienie procesu identyfikacji oraz pociągnięcia do odpowiedzialności sprawców czynów zabronionych popełnionych na terenie szkoły, należy mieć na uwadze, że tak uzyskane nagranie (chodzi o nagranie dźwięków - PAP) nie może być dowodem w procesie karnym" - napisał Rzecznik.

RPO przypomniał także, że do zakładania oraz posługiwania się urządzeniem podsłuchowym uprawnione są jedynie organy państwowe na podstawie odpowiednich przepisów oraz, że ten, kto w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony, zakłada lub posługuje się urządzeniem podsłuchowym podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch.

"Dodatkowo, dla realizacji znamion czynności wykonawczej wystarczające jest wyłącznie założenie urządzenia podsłuchowego, chociażby nie doszło do jego wykorzystania ani też do uzyskania przy jego pomocy określonych informacji" - napisał Rzecznik.

"Tak więc kwestionowana regulacja, zakładająca możliwość montowania w szkołach i placówkach oświatowych urządzeń służących do rejestracji dźwięku, nie tylko nie spełnia założonej funkcji (bezpieczeństwo i porządek publiczny), ale może w istotny sposób naruszać przepisy obowiązującego prawa, a co za tym idzie stać w sprzeczności z wartościami, którym ma służyć. Nie można bowiem przyjąć, że norma naruszająca przepis obowiązującego prawa służy jednocześnie podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego" - podkreślił Kochanowski. (PAP)

dsr/ ls/